

BIER EN OPTIMISME

door Stacy Aumonier

Toen Mr. Priest, Albert Hector Priest, na een afwezigheid van 25 jaar weer naar Tibbelsford terug kwam, beschouwden de inwoners hem als een vreemdeling. Het duurde eenigen tijd, alvorens zij overtuigd waren, dat hij in hun stad geboren en opgevoed was. Als jonge man van 25 jaar was hij na den dood van zijn beide ouders naar Londen geëmigreerd. Hij was een handige jongen, niet dom en na de traditionele 12 ambachten en 13 ongelukken doorgemaakt te hebben, sloot hij deze periode af en begon een nieuwe met de uitvinding van een broekenklem. De „patent Priest broekenklem” bracht hem een fortuin op, zoodat Priest op 50-jarigen leeftijd zich uit de zaak terugtrok, met z'n vrouw en twee zoons een reis om de wereld maakte en daarna naar Tibbelsford kwam om zich daar voorgoed te vestigen. Hij had zich in het voornaamste deel der stad 'n hyper-modern huis laten bouwen, voorzien van alle Amerikaansche gemakken. Die inrichting van zijn huis nam hem zoozeer in beslag, dat het eenige maanden duurde voor hij zijn aandacht aan de stad zelf kon geven. Verschillende jeugdkennissen bleken toen van het tooneel verdwenen, maar afgezien daarvan trof het hem dat de stad zoo goed als onveranderd was gebleven. Het trof hem zelfs heel bijzonder, Daar was het oude café, „De Witte Duif” van Mr. Selden Wright, dat nog altijd 't voornaamste der stad was en in welks danszaal alle groote vergaderingen werden gehouden. De school die hij had bezocht: onveranderd; de straten: precies hetzelfde als 25 jaar geleden. Slechts hier en daar 'n paar nieuwe winkelpuien, eenige garages en een stuk of wat nieuwe huizen. En dat was alles. Want niet alleen het stadsbeeld had zoo weinig veranderingen ondergaan, ook geestelijk was de plaats hetzelfde gebleven.

„Goede hemel,” dacht Priest, „ze zijn hier verstandig.”

De menschen dachten en handelden precies als 25 jaar geleden. Ze waren niet meegegaan met hun tijd, zij kenden het moderne leven niet. — Op zekeren avond thuiskomend van een bezoek aan George Splutter, den barbier — waar hem tot zijn verbazing bleek, dat hij onder het scheren zijn schoenen niet kon laten poetsen — zei hij, diep overtuigd, tot zijn vrouw:

„Maisie, deze stad is schijndood; daar moeten leven en vooruitgang in gebracht worden!” En van dat oogenblik stond het bij Albert Hector Priest vast, dat het zijn verdere taak in dit bestaan was, leven en vooruitgang in Tibbelsford te brengen. Als de ex-broekenklemfabrikant onze tachtigers had gekend, zou hij gezegd hebben, dat hij Tibbelsford ging „opstuwen in de vaart der volkeren”. Maar hoe? Hij besprak de kwestie lang en breed met zijn oudsten zoon James, die voor architect trachtte te studeeren. De jongste zoon was weer naar Canada teruggekeerd, na zijn verachting te hebben uitgesproken voor Engeland, het „halve-centjes-land”.

„Dat kan zoo niet langer met Tibbelsford,” zei de oude heer Priest, overtuigend-betoogend. „Denk je even in: een stad

van deze grootte, absoluut zonder sociaal leven, zonder vooruitgang. De lui doen hun sleurwerk van iederen dag; zij gaan naar de kerk, naar den winkel, naar het café; zij doen alles nog precies hetzelfde als in den tijd, dat ik nog een kleine jongen was. Van 't groote moderne leven, van de gemakken en vermaken die 't biedt, van zijn groote ontwikkeling op technisch en geestelijk gebied hebben zij geen flauw benul.” En hij vertelde nog van zijn barbier-ervaring, en dat zelfs in de geheele stad geen theater was of een modern ingerichte zaal voor groote bijeenkomsten. „Ik zeg je, James, het groote, moderne moet hier ingevoerd worden.”

En James, die een goed zoon was, en voor zijn zakgeld van zijn vader afhankelijk, zei dat hier voor zijn vader een groote taak ter uitvoering was weggelegd. Maar nog eens: hoe? — Ook Mrs. Priest mengde zich in de besprekingen en het resultaat van den familieraad was dat een vereeniging moest opgericht worden, die ten doel had: de geestelijke en stoffelijke ontwikkeling van Tibbelsford. Een heroïeke taak, waarvan Albert Hector Priest de geestelijke vader en groote stuwkracht zou zijn. In visioen zag hij zich reeds een standbeeld opgericht. De meer gedetailleerde uitwerking der plannen zou nog nader geschieden; eerst was het noodig de voornaamste ingezetenen voor zijn ideeën te winnen. Maar die bleken buitengewoon sceptisch te staan tegenover Priest's plannen; beter gezegd zij namen een afwijzende houding aan. Wanneer hij een menschenkenner geweest was, zou hij het hierbij gelaten hebben, maar Priest behoorde tot de klasse der optimisten, en dat zijn doorgaans geen menschenkenners.

„Achterlijke lui,” vertelde Priest zijn zoon, „maar als ze eenmaal gewaar worden wat voor nieuwe aspecten ik voor het leven hier open, zullen ze spoedig genoeg bekeerd zijn.” En James was het daarmee eens; hij opperde het idee dat zijn vader de beweging alleen moest beginnen. Hetgeen den ex-broekklemmenfabrikant nog zoo'n kwaad denkbeeld niet leek; nietwaar, dan was ook de eer voor hem alleen.

Twee weken later ontving ieder burger van Tibbelsford deze circulaire:

Aan de Burgers van Tibbelsford.

„Wat heeft Engeland noodig? Waarom blijft Engeland achter bij de groote, moderne voorwaarts strevende landen der wereld? Waar zijn de krachten gebleven die ons eenmaal de machtigste natie der aarde maakten?” — En na nog eenig proza-van-gewetens-onderzoek volgde: „Wij zijn verstandig! Wat wij noodig hebben is een sterker levensbewustzijn, een intensiever ontwikkeling onzer krachten. Wij moeten gebruik maken van alle hulpmiddelen der moderne techniek; wij moeten aan de spits komen te staan der naties,” enz. Tenslotte volgde de mededeeling dat tot dit doel een vereeniging zou opgericht worden; de inschrijving voor het lidmaatschap kon geschieden Vrijdag en Zaterdag a.s. ten huize van den heer Albert Hector Priest. „Aan het lidmaatschap waren geen onkosten ver-

bonden.” Met den oproep zich „en masse” aan te sluiten, eindigde dit door Priest ondertekende document.

Het is wellicht onnoodig op te merken dat de circulaire tallooze commentaren uitlokte. De ironie van het geval was dat Priest absoluut in ernst was, maar dat niemand dat wilde gelooven. Sommigen verklaarden hem voor een zwendelaar. Anderen beweerden dat hij in dienst stond van Rusland en de bedoeling had Bolschewistische ideeën in te voeren; enkelen ook veronderstelden, dat de leerlingen van het college een mop wilden uithalen. De zinsnede dat er geen onkosten aan verbonden waren, klonk al zeer verdacht. De burgers van Tibbelsford waren niet gewend iets voor niets te ontvangen. Enkele dezer geruchten kwamen Mr. Priest ter oore, maar hij was nu eenmaal een optimist en ging dus kalm zijn gang.

Bijzonder bevredigend was het resultaat der inschrijvingen op Vrijdag en Zaterdag niet; met voorbijgaan der bijzonderheden kan vermeld worden dat Mr. Priest bij het afsluiten van zijn lijst op Zaterdagavond totaal elf leden had geboekt. Of deze nu bepaald de geschikte lui waren om het leven van Engeland in 't algemeen en van Tibbelsford in 't bijzonder te vernieuwen was aan zeer gerechten twijfel onderhevig, maar dat wist Mr. Priest niet. Hij wist b.v. niet dat twee van hen gevangenisstraf wegens diefstal hadden ondergaan, dat één 'n bekende dorpsidioot uit de omstreken was en de rest meerendeels beruchte leegloopers en drinkers waren. Allen namen als basis voor hun redeneeringen, dat er geen onkosten aan verbonden waren, en verder dat de rijke Mr. Priest op de bijeenkomsten allicht bier zou presenteren. En bier was waard dat men dit experiment-zonder-kosten eens waagde. Dat zijn nieuwe medestanders niet tot de élite behoorden zag Albert Hector Priest wel, „maar het is een begin,” verklaarde de optimist, „als ik eenmaal begonnen ben, volgt de rest wel.” Zijn zoon was het daarmee eens, vooral toen hij in opdracht van zijn vader op een door hem gekocht braak liggend stuk grond een houten hulpgebouw met een groote vergaderzaal moest bouwen, wat James de gelegenheid gaf bij den plaatselijken aannemer een bevredigend geheim commissieloon voor zichzelf te bedingen.

In afwachting der voltooiing van het voorloopige vereenigingsgebouw riep Mr. Priest, een week na de inschrijving, de leden op tot een vergadering te zijnen huize.

Van de elf ingeschreven leden kwamen dien avond slechts zeven opdagen, maar persoonlijke activiteit van vader en zoon had er nog negen bijgewonnen, zoodat zestien leden de openingsvergadering bijwoonden. Daaronder bevonden zich hun eigen tuinman en Mr. Cornice, de aannemer van het vereenigingslokaal. De laatste vooral was zeer enthousiast over de plannen van Mr. Priest. Deze hield een rede die meer dan een uur duurde en sprak daarin over goed burgerschap, vaderlandsliefde, vooruitgang, de koloniën, broekklemmen, de ontwikkeling van Tibbelsford, liefde en eerzucht. De nieuw ingeschrevenen luisterden